

INATSIARTUT

Ilanngussaq Bilag

**Aalisarnermut, Piniarnermut
Nunalerinermullu Naalackersuisoq
Karl-Kristian Kruse
/MAANI**

Ulloq: 25. marts 2015

J.nr.: 01.36.01.03-00056

UPA2015/89. Uunga siunnersuut: Aalisarnek pillugu Inatsisartut inatsisaata allanngortinnera pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. xx, xx.xx 2015-imeersoq.

UPA2015/89 ull. 12. marts siullermeerneqarnermi kingorna Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Ataatsimiititaliamut innersuunneqarpoq.

Siunnersuutip aallarniutaasumik oqaluuserineqarnerata kingorna ataatsimiititaliaq isumaqarpoq siunnersuutip imarisaata itisilerneqarnissaa pisariaqartinneqartoq, taamaattumillu apeqqutit ilanngunneqartut akissuteqarfigeqqullugit Naalackersuisut ataatsimiititaliamit qinnuigineqarput:

Apeqquut 1

Pingaartumik sinerissamut qanittumi qalerallinniarnermi ajornartorsiutit Naalackersuisunit soqutigineqartut oqaatigineqarpoq, tamatumani aalisakkanit pisuussutit ikiliartornerat imminullu akilersinnaasumik aalisarnermik pisariaqartitsineq annertuumik unammilligassaqaartitsillutik. Inuit allanik inuussutissarsiutillit saniatigut isertitsissutigalugu qalerallinnik aalisarnermik soqutiginninnerulernerisa kingunerisaanik unammilligassat ajornartorsiorfiulersutut isigineqarput.

- 1.1. Inuit allanik inuussutissarsiutillit qanoq amerlatigisut sinerissamut qanittumi inuussutissarsiutigalugu aalisarnermi peqataappat – aammalu inunnut sinerissamut qanittumi inuussutissarsiutigalugu aalisartunut tamarmiusunut sanilliullugu inuit taakku qanoq amerlatigippat?
- 1.2. Sinerissamut qanittumi inuussutissarsiutigalugu aalisarnermi tunineqartunit qanoq annertutigisut inunnit allanik inuussutissarsiutininneersuuppat?
- 1.3. Aalisartoq ”inuit allat inuussutissarsiutini allani ingerlatsisut”-mut ilaanersoq paasiniallugu tunngavissat suut atorneqartarpat – aammalu ”inuussutissarsiutit allat”-nit sorlernit sinerissamut qanittumi inuussutissarsiutigalugu aalisarnermi maanna peqataasoqarpa?
- 1.4. Inuit inuussutissarsiutinit allaneersut inuussutissarsiutigalugu aalisarnissamut akuersissummik tunineqarsimanerat – taamaallutillu inuussutissarsiutigalugu aalisartutut inissisimalersimanerat eqqorpa?
- 1.5. ”Saniatigut isertitsineq” qanoq nassuiarneqarpa – aammalu inuit inuussutissarsiutigalugu aalisarnermit pingaarnertut isertitaqanngitsut inatsisitigut tunngavissaq sorleq tunngavigalugu Naalackersuisunit mattunniarneqarpat?

- 1.6. Aamma kikkut inuussutissarsiutigalugu aalisarnermit mattunneqassappat? Nalinginnaasumik nassuiaatini allassimavoq ”*annermik* inuussutissarsiutini allani ingerlatsisut allat inuussutissarsiutigalugu aalisarsinnaannginnissaat aqutissiuunneqassasoq”, tamannalu ima paasineqassagunarluni ”inuit allat inuussutissarsiutini allani ingerlatsisut” kisiisa pinnagit aammali allat siunnersuummi ilaatinneqarniartut.

Apeqqu 2

Aalisarnermik nungusaataanngitsumik pilersitsinissamik kissaateqarnek siunnersuutip saqqummiunneqarnerani ilaatigut tunngavilersuutigineqarpoq. Kalaallit Nunaanni Sulisitsisut Peqatigiiffiata (GA), SIK-p aammalu Kommuneqarfik Sermersuup siunnersuutip aammalu aalisarnermut tunngasut iluini suliniutit aallartinneqareersut/pilersaarutigineqartut akornanni naapertuuttoqarneranik oqarnek isumaqatiginngilaat.

- 2.1. Sinerissamut qanittumi qalerallinnik aalisarnermi aqutsiviit killingisa allannguutaat (sept. 2014), 2015-imi ukiumut pisassiissutit allannguutaat (feb. 2015) aammalu aalisarnermut aningaasaliissutinut immikkoortitat allanngortilersaarneqartussatut nalunaarutigineqartut eqqarsaatigalugit siunnersuut matumani pineqartoq qanoq naapertuutsigaa?
- 2.2. Suliniutit siuliani allassimasut arlariinnik sunniuteqarsinnaanerak eqqarsaatigalugu qaleraleqassutsip ataatsimut isigalugu qanoq ineriartornissaa naatsorsuutigineqarpa?

Apeqqu 3

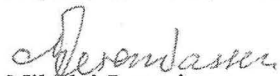
Siunnersuut qanoq paasineqassanersoq piviusunngortinneqassanersorlu tusarniaanermut akissutini arlalinni apeqquuserneqarpoq – soorluttaaq siunnersuutip sunniutissaatut naatsorsuutigineqartut paasinarsisinneqarnissaat ataatsimiititaliamit kissaatigineqartoq.

- 3.1. ”Inuit allat inuussutissarsiutini allani ingerlatsisut”-nit qanoq amerlatigisut akuersissummik taamaattumik siusinnerusukkut peqarsimappat – ukiullu siuliani akuersissummik atuisimappat?
- 3.2. ”Inuit allat inuussutissarsiutini allani ingerlatsisut” qanoq amerlatigisut apeqqu 3.1 aallaavigalugu inuussutissarsiutigalugu aalisarnermit mattunneqartussatut naatsorsuutigineqarpat?
- 3.3. Siunnersuut akuerineqassappat inuit ataatsimut isigalugu qanoq amerlatigisut apeqqu 1.6 naapertorlugu inuussutissarsiutigalugu aalisarnermit mattunneqassasut naatsorsuutigineqarpa?
- 3.4. Inuit inuussutissarsiutigalugu aalisarnermik unitsitsisimasut taamatullu inuussutissarsioqqilernissamik kissaateqartut periarfissinniarlugit immikkut akuersissuteqarnissamut periarfissanik Naalakkersuisut atuutsitsilersaartut ilumoorpa – aammalu pisuni inuussutissarsiutigalugu aalisartoq umiiarnerup napparsimanerulluunniit kingunerisaanik akuersissumminik atuisinnaasimanngitsillugu immikkut ittumik akuersissuteqartoqartassasoq ilumoorpa?

- 3.5. Inuit piffissami qinnuteqarfiusumi allamik inuussutissarsiutillit inuussutissarsiummulli allamat nuukkusuttut siunnersuutip matuma akuerineqarneratigut qanoq inissisimassappat?
- 3.6. Nalinginnaasumik nassuiaatit naapertorlugit "siunnersuummi aalajangersakkat tunngavigalugit sukumiinerusunik malittarisassat" qaqugu saqqummiunneqassappat?

Allakkatigut akissut (kalaallisut/danskisut) sapinngisamik piaartumik – kingusinnerpaamillu ull. 9. april 2015-imi ataatsimiititaliap allattaanut (gimsing@ina.gl) elektroniskiusumik nassiuteqquneqarpoq.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga

Nikolaj Jeremiassen
Ataatsimiititaliap siulittaasua

Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Ataatsimiititaliaq
Inatsisartut Allattoqarfiat
Postboks 1060
3900 Nuuk

Ilanngussaq Bilag

UKA2015/89 UPA2015/89. Ataatsimiititaliap allakkiaanut 25. marts 2015-imeersumut akissutit.

30. marts 2015
Suliap nr. 2015-109678
All. Nr. 1919995

Postboks 269
3900 Nuuk
Oqarasuaat (+299) 34 50 00
Fax: (+299) 34 63 55
E-mail: apnn@nanoq.gl
www.naalakkersuisut.gl

Apeqqu 1

Pingaartumik sinerissamut qanittumi qaleralinniarnermi ajornartorsiutit Naalakkersuisunit soqutigineqartut oqaatigineqarpoq, tamatumani aalisakkanit pisuussutit ikiliartornerat imminullu akilersinnaasumik piujuartitsilluni aalisarnermik pisariaqartitsineq annertuumik unammilligassaqtitsillutik. Inuit allanik inuussutissarsiutillit saniatigut isertitsissutigalugu qaleralinnik aalisarnermik soqutiginninnerulernerisa kingunerisaanik unammilligassat ajornartorsiorfiulersutut isigineqarput.

Apeqqu 1.1

Inuit allanik inuussutissarsiutillit qanoq amerlatigisut sinerissamut qanittumi inuussutissarsiutigalugu aalisarnermi peqataappat – aammalu inunnut sinerissamut qanittumi inuussutissarsiutigalugu aalisartunut tamarmiusunut sanilliullugu inuit taakku qanoq amerlatigippat?

Akissut.

Ilumoorpoq inunnit allanik inuussutissarsiutilinnit pingaartumik qaleralinniarnermut soqutiginnilerup annertusiartornera pissutigalugu sinerissamut qanittumi aalisarnermi soqutiginninnerulernerup kingunerisaanik unammilligassat ajornartorsiorfiulersutut killiffeqangajalermata.

Tassunga atatillugu erseqqissarneqassaaq maannakkut inatsisissatut siunnersuut piffissami inatsisip akuerineqarfiata iluani inuussutissarsiutigalugu aalisarnissamut akuersissuteqartunut inunnut sammitinneqanngimmat. Akerlianilli siunnersuut inunnut siumut sammisumik inuussutissarsiorlutik aalisalerusuttunut sammitinneqarluni.

Aammattaaq erseqqissarneqassaaq siunnersuummi § 10a, imm. 2 sinerissami qanittumi aalisarnermi inuussutissarsiutigalugu aalisarnissamik kissaateqartunut inunnut taamaallaat eqqarsaatigineqarmat. Avataasiorluni aalisarnermi inuussutissarsiutigalugu aalisarnermik inuit ingerlatserusuttut taamaalillutik ullumikut aalisarnissamut periarfissaqarnerata assigaa.

Inuit allanik inuussutissarsiutillit qanoq amerlatigisut sinerissamut qanittumi inuussutissarsiutigalugu aalisarnermi peqataanersut aamma inuit taakku qanoq amerlatiginersut pillugu apeqqu eqqarsaatigalugu tamanna ajoraluartumik

paasissutissiissutigineqarsinnaangilaq, tassami inuit tamarmik tunisinermut atatillugu aalisarnissamut akuersissummik takutitsisinnaasut inuussutissarsiutigalugu aalisartutut isigineqarmata.

Apeqqu 1.2

Sinerissamut qanittumi inuussutissarsiutigalugu aalisarnermi tunineqartunit qanoq annertutigisut inunnit allanik inuussutissarsiutilinneersuuppat?

Akissut.

Sinerissamut qanittumi inuussutissarsiutigalugu aalisarnermi tunineqartunit qanoq annertutigisut inunnit allanik inuussutissarsiutilinneersuunersut ilisimatitsissutiginnissaa ajornarpoq, tassa inuit tamarmik tunisinermut atatillugu aalisarnissamut akuersissummik takutitsisinnaasut inuussutissarsiutigalugu aalisartutut isigineqarmata.

Tamanna tunuliaqutaralugu tunineqartut annertussusaat immikkoortukkuutaarlugit immikkoortiternissaat ajornarpoq.

Apeqqu 1.3

Aalisartuq ”inuit allat inuussutissarsiutini allani ingerlatsisut”-mut ilaanersuq paasiniarlugu tunngavissat suut atornerqartarpat – aammalu ”inuussutissarsiutit allat”-nit sorlernit sinerissamut qanittumi inuussutissarsiutigalugu aalisarnermi maanna peqataasoqarpa?

Akissut.

Taaguut ”inuussutissarsiortut” nutaajungilaq. Aalisarnej pillugu inatsimmi atuuttumi § 10, imm. 1 aamma imm. 1, nr. 7 inuussutissarsiortutut taamatut taaneqartunut tunngasunik aalajangersakkanik imaqarput.

Naalakkersuisut aalisarnej pillugu inatsit atuuttoq malillugu inuit taakku aalisarnermiit peqataatinneqannginnissaannut periarfissaqareerput. Siunnersuummi § 10a tassunga atatillugu inatsimmi oqaasertanik allannguinerlut/erseqqissaanertut isigineqassaaq.

Inuit inuussutissarsiutigalugu aalisarnikkut inuussutissarsiuteqanngitsut – inuit inuusuttut ilanngunnagit – allanik inuussutissarsiuteqartunut ilaasutut aalajangersimalluinnartumik taagorneqarput. Inuit tassaniittut taamaattumik tassaasinnaapput sulinermit inuussutissarsiutillit, taxartitsisartut, niuertut assigisaalluunniit.

Apeqqu 1.4

Inuit inuussutissarsiutinit allaneersut inuussutissarsiutigalugu aalisarnissamut akuersissummik tunineqarsimanerat – taamaalillutillu inuussutissarsiutigalugu aalisartutut inissisimalersimanerat eqqorpa?

Akissut.

Novembar 2011-miilli, ”paragraffi aalisartunut gummillinnut” taaneqartoq atorunnaarsinneqarmalli, inuit inuussutissarsiutigalugu aalisarnermik siusinnerusukkut ingerlataqarsimanngitsut inuussutissarsiutigalugu aalisarnissamut akuersissummik tunineqarnissaminut periarfissaqalersimapput, aalisarnermi pigin-

naasaqarnerup annertussusaanik annertuallaalersimanagerup kiisalu pisuussutit qanoq ittuuneri pissutigalugit akuersissutinik nutaanik atulersitsinissap unitsin- neqarnissaa pillugu aalajangiisoqarsimangippat.

Apeqqu 1.5

”Saniatigut isertitsineq” qanoq nassuiarneqarpa – aammalu inuit inuussutis- sarsiutigalugu aalisarnermit pingaarnertut isertitaqanngitsut inatsisitigut tunnga- vissaq sorleq tunngavigalugu Naalakkersuisunit mattunniarneqarpat?

Akissut.

Saniatigut isertitsineq periaatsimut inuit akissarsiatigut assigisaatigulluunniit isertitaqartut inuussutissarsiutigalugu aalisarnikkut taamatut saniatigut iserti- taqarnerannut innersuussineruvoq.

Inatsit akuerineqassappat inuit inuussutissarsiutigalugu aalisarnermik pingaarnert- ut suliaqartut kisimik sinerissamut qanittumi aalisarnermi pisinnaatitaaffeqaler- nissaannik qulakkeerisumik maleruagassanik erseqqinnerusunik Naalakkersuisut suliaqassapput. Pissarsiffinnit allaniit saniatigut isertitaqarnissaq siunertaralugu aalisarnissamut akuersissummik inuit qinnuteqartut taamaalillutik sinerissamut qanittumi aalisarnermut akuersissummik tunineqarnissaminnut periarfissaarutis- sapput.

Apeqqu 1.6

Aamma kikkut inuussutissarsiutigalugu aalisarnermit mattunneqassappat? Nalinginnaasumik nassuiaatini allassimavoq ”annermik inuussutissarsiutini al- lani ingerlatsisut allat inuussutissarsiutigalugu aalisarsinnaannginnissaat aqutissiuunneqassasoq”, tamannalu ima paasineqassagunarluni ”inuit allat inu- ussutissarsiutini allani ingerlatsisut” kisiisa pinnagit aammali allat siunnersuum- mi ilaatinneqarniartut.

Akissut.

Inuit inuusuttut inuussutissarsiutigalugu aalisarnermik ingerlataqarusuttut ilan- ngunnagit sinerissamut qanittumi aalisarneq inuussutissarsiutigalugu aalisavit- tunut pisinnaatitsinissamut Naalakkersuisut siunertaqarput.

Aallaaviatigut taamaalilluni sulinermik inuussutissarsiteqartut assigisaallu inatsisip akuerineqarnerata kingorna sinerissamut qanittumi inuussutissarsiutiga- lugu aalisarnissamut akuersissuteqalernissamut periarfissaqarunnaassapput.

Qulaani taaneqartutut maannakkut siunnersuut sinerissami qanittumi aalisarner- innarmut eqqarsaatigineqarpoq. Tamanna tunuliaqutaralugu inuit allanik inu- ussutissarsiteqartut avataasiorluni aalisarnermi inuussutissarsiutigalugu aalisar- nissamut periarfissaqarput.

Apeqqu 2

Aalisarnermik nungusaataanngitsumik pilersitsinissamik kissaateqarneq siunners- suutip saqqummiunneqarnerani ilaatigut tunngavilersuutigineqarpoq. Kalaallit Nunaanni Sulisitsisut Peqatigiiffiata (GA), SIK-p aammalu Kommuneqarfik Sermersuup siunnersuutip aammalu aalisarnermut tunngasut iluini suliniutit

aallartinneqareersut/pilersaarutigineqartut akornanni naapertuuttoqarneranik oqarneq isumaqatiginngilaat.

Apeqquut 2.1

Sinerissamut qanittumi qalerallinnik aalisarnermi aqutsiviit killingisa allannguutaat (sept. 2014), 2015-imi ukiumut pisassiissutit allannguutaat (feb. 2015) aammalu aalisarnermut aningaasaliissutinut immikkoortitat allanngortilersaarneqartussatut nalunaarutigineqartut eqqarsaatigalugit siunnersuut matu-
mani pineqartoq qanoq naapertuutsigaa?

Akissut.

Nalinginnaasumik ilisimaneqarpoq sinerissami qanittumi aalisarnermik suliaqartut aalisartut amerlanersaat aningaasarsiornikkut annertuumik atugarliorlutik ingerlataqartuusut.

Aalisarnerup aningaasalersornissaanik inatsisip siunissami allannguuteqartinnissaanik maannakkut allannguutissatut siunnersuummi, aamma aqutsiviusut killeqarfiinik allannguinnissami siunnerfigineqarpoq aalisartut taakku annertuumik atugarliortut oqilisaavigineqarnissaat.

Apeqquut 2.2

Suliniutit siuliani allassimasut arlariinnik sunniuteqarsinnaanerit eqqarsaatigalugu qaleraleqassutsip ataatsimut isigalugu qanoq ineriartornissaa naatsorsuutigineqarpa?

Akissut.

Allannguutissatut siunnersuut manna naatsorsuutigineqarpoq qaleraleqassutsimut aalisarnerup annertussusiatigut siunissami oqilisaassissasoq.

Apeqquut 3

Siunnersuut qanoq paasineqassanersoq piviusunngortinneqassanersorlu tusarniaanermut akissutini arlalinni apeqquserneqarpoq – soorluttaaq siunnersuutip sunniutissaatut naatsorsuutigineqartut paasinarsisinneqarnissaat ataatsimiititali-
amit kissaatigineqartoq.

Apeqquut 3.1

”Inuit allat inuussutissarsiutini allani ingerlatsisut”-nit qanoq amerlatigisut akuersissummik taamaattumik siusinnerusukkut peqarsimappat – ukiullu siuliani akuersissummik atuisimappat?

Akissut.

Apeqquut 2.1-ip akissutaanut innersuussisoqarpoq.

Apeqquut 3.2

”Inuit allat inuussutissarsiutini allani ingerlatsisut” qanoq amerlatigisut apeqquut 3.1 aallaavigalugu inuussutissarsiutigalugu aalisarnermit mattunneqartussatut naatsorsuutigineqarpat?

Akissut.

Eqqarsaataanngilaq inuit inuussutissarsiutigalugu aalisarnissamut pisinnaati-taaffimmik pissarsisimasut maannakkut siunnersuut tunuliaqutaralugu mattunne-qarnissaat.

Maannakkut siunnersuut siunissami qinnuteqartussat inuussutissarsiutigalugu aalisarnermut arlaatigut atassuteqalernissaannut mattussinissamik siunertaqanngilaq.

Taamaattumik inuit kikkut imaluunniit qanoq amerlatigisut siunnersuummit eqqorneqarumaarnersut siumoortumik amerlassusilerneqarsinnaanngillat.

Apeqqu 3.3

Siunnersuut akuerineqassappat inuit ataatsimut isigalugu qanoq amerlatigisut apeqqu 1.6 naapertorlugu inuussutissarsiutigalugu aalisarnermit mattunneqassasut naatsorsuutigineqarpa?

Akissut.

Apeqqu 3.2-mi akissummut innersuussisoqarpoq.

Apeqqu 3.4

Inuit inuussutissarsiutigalugu aalisarnermik unitsitsisimasut taamatullu inu-ussutissarsioqqilernissamik kissaateqartut periarfissinniarlugit immikkut akuer-sissuteqarnissamut periarfissanik Naalakkersuisut atuutsitsilersaartut ilumoorpa – aammalu pisuni inuussutissarsiutigalugu aalisartoq umiiarnerup napparsimane-rulluunniit kingunerisaanik akuersissumminik atuisinnaasimanngitsillugu im-mikkut ittumik akuersissuteqartoqartassasoq ilumoorpa?

Akissut.

Aap, ilumoorpoq arlaatigut peqquteqarlutik inunnt aalisarnermik unitsitsisi-masunut, kisiannili inuussutissarsiummik aallartitseqqerusuttunut immikkut it-tumik akuersinissamut periarfissanik ikkussisoqalersaarpoq.

Inuit umiiarnerup napparsimanagerulluunniit kingunerisaanik inuussutissarsiutigalugu aalisarnermik unitsitsisimasut siunnersuut manna malillugu inuussutis-sarsiumminnik pilersitseqqinnissaq siunertaralugu immikkut ittumik akuerine-qarnissamut periarfissaqassapput.

Apeqqu 3.5

Inuit piffissami qinnuteqarfiusumi allamik inuussutissarsiutillit inuussutis-sarsiummulli allamut nuukkusuttut siunnersuutip matuma akuerineqarneratigut qanoq inissisimassappat?

Akissut.

Inatsisit atuuttut malillugit inuussutissarsiutip taarserneqarnissaa kissaatigi-neqarpat aalisariummi inuttatut sivikinnerpaamik ukiumi ataatsimi ataqatigiis-sumik atorfeqarsimanagerup uppernarsarsinnaanissaa pillugu piumasaqateqarpoq.

Taamaattumik inatsisitigut taamatut inissisimaneq siunissami qaninnermi allanngortinneqarnissaa naatsorsuutigineqanngilaq.

Apequt 3.6

Nalinginnaasumik nassuiaatit naapertorlugit ”siunnersuummi aalajangersakkat tunngavigalugit sukumiinerusunik malittarisassat” qaqugu saqqummiunneqas-sappat?

Akissut.

Naatsorsuutigineqarpoq siunnersuummi aalajangersakkat tunngavigalugit aalajangersakkanik erseqqinnerusunik ukiup naanissaa nallertinnagu piareer-saasoqassasoq.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga

Karl-Kristian Kruse